

Protokół

31. posiedzenia, II. sesyi, VIII. peryodu Sejmu galicyjskiego z dnia 12. listopada 1904 r.

Początek o godzinie 10. minut 30 przed południem.

Przewodniczący: Marszałek krajowy JE. Stanisław hr. Badeni.

Sekretarze: Mieczysław Urbański, Kazimierz Lubomirski, Stanisław Mycielski, ks. Wiktor Mazikiewicz.

Obecnych posłów 127.

Ze strony Rządu: c. k. Wiceprezydent Namiestnictwa Włodzimierz hr. Łoś.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokół dwudziestego dziewiątego posiedzenia uważa za przyjęty, gdyż nie wniesiono przeciw niemu żadnych zarzutów, protokół 30. posiedzenia złożony jest w binrze sejmowem do przejrzenia.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis petycyj wniesionych po dzień 12. listopada 1904 roku, które przydzielono następującym Komisjom, a mianowicie:

Wydziałowi krajowemu Ls.: 2.095, 2.097, 2.101, 2.104, 2.107.

Komisji szkolnej Ls.: 2.096, 2.098, 2.099, 2.100.

Marszałek wzywa sekretarzy do odczytania złożonych interpelacyj.

Sekretarz p. Lubomirski czyta:

Interpelacya

posła Krempy i towarzyszy do JW Pana Komisarza rządowego w sprawie niesłusznego ściągania podatku za szewstwo od Karola Powroźniaka w Chrości powiat Niepołomice.

Jak tu załącznik wskazuje, Karol Powroźniak trudni się szewstwem o tyle, o ile pozwoli mu czas poza robotą gospodarczą, a więc ubocznym przemysłem domowym.

W tej okolicy jak w każdym powiecie trafia się dość często, iż znajdują się osobistości, które trudnią się ubocznym przemysłem, które po zatrudnieniach rolnych wieczorami lub porą zimową usłużą swą czynnością sąsiadom w bardzo wielu wypadkach w zamian za roboty polne etc. etc. nie biorąc pieniędzy.

Jak w tym wypadku się praktykuje, iż Powroźniak posiadając gospodarstwo, nie posiadający czeladników, chłopców terminatorów ani żadnych pomocników; szewstwo jest dlań czasowym ubocznym przemysłem domowym a mimoto c. k. Urząd podatkowy ściąga z niego podatek zarobkowy od tego, gdy tenże czasem naprawi komu buty.

Wobec tego zapytują podpisani JWP. Komisarza rządowego:

Czy nie raczy wezwać c. k. Urząd podatkowy, aby ustawę o ubocznym przemyśle domowym szanowano a od niesprawiedliwie nałożonego podatku Powroźniaka uwolniono.

Lwów, dnia 11. listopada 1904.

Interpelujący:

Franciszek Krempa.

Oleśnicki, Wilczkiewicz, Barabasz, Stojalowski, Filip Włodek, Mazikiewicz, Szajer, Bohaczewski, Staruch, Huryk, Stapiński, Kramarczyk, Potoczek, Bojko.

Zwierzchność gminna w Chrości powiada, że Karol Powroźniak trudni się szewstwem tylko ubocznie przy małym gospodarstwie. Czeladników, chłopców ani żadnych pomocników nie utrzymuje. Do handlu jarmarcznego, ani do sklepu nie robi, przeto może być uwolniony od powszechnego podatku zarobkowego.

Chrość, dnia 26. października 1904.

Ignacy Małek, wójt.

Interpelacja

posła Krempe i tow. do Jaśnie Wielmożnego Pana Komisarza rządowego w sprawie egzekwowania podatków za rok 1904 w powiecie mieleckim.

W powiecie mieleckim panują pod względem fiskalnym dla ludności włościankiej zawsze ciężkie czasy.

C. k. Urząd podatkowy w Mielcu, rozumie się za zarządzeniem c. k. Dyrekcji Skarbu, nie pomija żadnej sposobności i czy to prawnie czy nieprawnie jest bezwzględny, jak to okazało się i w tym wypadku, iż pomimo roku strasznej posuchy jaka była w roku 1904 bezwzględnie ściągają podatki za ten rok. Dla Dyrekcji Skarbu jak również dla c. k. Urzędu podatkowego niezem są rezolucje, niezem są uchwały Sejmu krajowego i Władza ta robi to co się jej rzewnie podoba.

Wobec tego zapytujemy Jaśnie Wgo Pana Komisarza rządowego:

1. Czy Mu jest wiadomo o bezwzględnej ściąganiu i egzekwowaniu podatków przez Urzęda powołane w powiecie mieleckim.

2. Czy nie zechce opieką pod tym względem otoczyć powiat mielecki, jako najbardziej posuchą jako klęską elementarną dotkniętego, aby bezwzględność ustała i nie egzekwowano tam podatków: gruntowego, domowo-klasowego za r. 1904.

Lwów, 11. listopada 1904.

Interpelujący:

Franciszek Krempa.

Filip Włodek, Bohaczewski, Oleśnicki, Wilczkiewicz, Barabasz, Mazikiewicz, Staruch, Stojalowski, Huryk, Szajer, Stapiński, Kramarczyk, Potoczek, Bojko.

Interpelacja

posła Krempe i tow. do Jaśnie Wielmożnego Pana Komisarza rządowego w sprawie nieogrodzenia toru kolejowego pomiędzy pastwiskami gmin: Charzewice, Pilchów powiatu Tarnobrzeskiego i Padwi narodowej powiatu Mieleckiego na szlaku kolejowym Dębica-Rozwadów.

Aczkolwiek jak wybudowano kolej wązkotorową Dębica-Rozwadów jest około 20 lat, to jednak ludność gmin Padwi, Pilchowa i Charzewic od owego czasu znajduje się w tem nieszczęśliwym położeniu, iż jest z powodu nieogrodzenia toru często narażana na ogromne nieszczęścia.

Domagania się ze strony rzeczonych gmin, aby Zarząd kolejowy ze względu na różne wypadki — zarządził ogrodzenie strefy kolejowej, przecinającej pastwiska na nie się przydają.

Wypadki jakie się wydarzyły, iż w r. 1897 Józefowi Łupińskiemu włościaninowi prawie rozmyślnie przejechało konia, Józefowi Świtowi wpadła krowa pod pociąg, który się zatrzymał, Józefowi Pasiece konie niemal nie zabito, Magdalenie Cacaj Janowi Golik, Adamowi Kowal, Piotrowi Cacaj bydło pędzone wśród lata przez robaństwo także wpadło na tor kolejowy pod pociąg i niemal za każdym razem do katastrofy nie doszło i wiele innych faktów nie potrafiły przekonać c. k. Dyrekcję kolejową, iż w takich razach jest obowiązana z funduszu kolejowego zarządzić ogrodzenie tych miejscowości.

Tak samo gminy Padew narodowa i Padew kolonia znajdują się w tem samym położeniu, gdyż tor kolejowy przechodzi popod wieś w stronę północną przez pastwisko gminne, gdzie podczas 3-ech pór roku tamże pasie się bydło.

Wobec tego zapytują podpisani Jaśnie Wgo Pana Komisarza rządowego:

Czy i kiedy raczy zarządzić, aby zapodane miejscowości w interpelacyi, ze względu na stan bezpieczeństwa jaki tam włościąństwu grozi — zostały przez Zarząd kolejowy ogrodzone.

Lwów, 11. listopada 1904.

Interpelujący:

Franciszek Krempha.

Stapiński, Bojko, Bohaczewski, Kramarczyk, Szwed, Stojałowski, Potoczek, Szajer, Żardecki, F. Włodek, Oleśnicki, Mazikiewicz, Effinowicz, Barabasz

Sekretarz p. Urbański czyta:

I n t e r p e l a c y a

do Wysokiego Wydziału krajowego.

Na dniu 24. czerwca 1902 r. podpisany niżej postawił interpelację do Wysokiego Wydziału krajowego we Lwowie w sprawie wybudowania kanału ulgi w powiecie Bialskim pomiędzy rzeką Macochą a rzeką Sołą, że kanał tenże pomimo bardzo znacznych kosztów żadnej bynajmniej ulgi nie przynosi okolicy a to z powodu, że na tym kanale zaniechano ze strony władzy budującej oraz nauki technicznej założyć ruchomy jaz, któryby w czasie powodzi mógł być otwierany, dalej z powodu, że nieruchomy próg markujący jest nawet dla normalnego stanu wody za wysoki.

Na interpelację powyższą odpowiedział na dniu 30. czerwca 1902 r. członek Wydziału krajowego p. profesor Pilat, że co do ruchomego jazu czyli słuzy nie jest kompetentnym Wydział krajowy tylko w myśl ustawy wodnej Władza polityczna rządowa. Zapewnił jednak, że kolaudacya tejże budowy nastąpi wkrótce, a to przez Władzę polityczną i autonomiczną i że

wskutek życzenia okolicy jaz nieruchomy na służę ruchomą przebudowany będzie.

Gdy jednak dotychczas po upływie 2 lat wcale żadne zarządzenie w tym kierunku wykonane nie zostało a kanał ulgi leży kompletnie suchy trawami i mchem zupełnie zarosnięty, gdyż nawet podczas największych powodzi jakie miały miejsce w r. 1902 i 1903 ani na 6 cali grubości woda owym kanałem nie płynęła, gdy natomiast okolica cała nad Macochą zupełnie przez te dwa lata pod wodą stała i kompletnie poniszczyła grunta, plony a tem samem mieszkańców nadbrzeżnych.

Dlatego podpisani zapytują czy Wysoki Wydział krajowy nie byłby skłonny wobec tych krzywd i kosztów wyłożonych udać się do Wysokiego c. k. Namiestnictwa z prośbą o uznanie konieczności przebudowania owego jazu na służę otwieraną lub zniżenia progmu markującego o jakie $\frac{1}{2}$ metra i jak najrychlejszego zarządzenia funduszami publicznymi lub zapomogowymi bez obciążenia poszkodowanych stron nadbrzeżnych zmianę tę wykonać.

Lwów, 8. listopada 1904.

Interpelujący

Kramarczyk.

Staruch, Huryk, Bohaczewski, Stapiński, Wilczkiewicz, Szponder, Stojałowski, Szwed, Potoczek, Krempha, Włodek, Szajer, Stadnicki, Hupka, Bojko, Mazikiewicz, Oleśnicki, Barabasz.

Sekretarz p. Mazikiewicz czyta:

I n t e r p e l a c y a

Mazikiewicza i towarzyszy do c. k. Rządu w sprawie umożliwienia większego ruchu kolejowego na drodze Jarosław-Sokal.

Pociągi kolejowe na drodze Jarosław-Sokal kursują zanadto rzadko. Z tej przyczyny podróżni na tej linii nie mogą korzystać z tej kolei, bo przyjechawszy do Jarosławia muszą 11 a względnie 13 godzin na pociąg do Sokala czekać.

Z tej przyczyny interpelanci zapytują: Czy gotów c. k. Rząd spowodować, ażeby pociągi kolejowe na drodze Jarosław-

Sokal częściej kursowały i ruch dla podróżnych umożliwiły?

Mazikiewicz,
interpelant.

Stojałowski, Bohaczewski, Glidziuk, Szajer, Effinowicz, Staruch, Krempa, Huryk, Barabasz, Szponder, Kramarczyk, Potoczek, Bojko, Stapiński.

Marszałek oznajmia, że interpelacje te odstąpi p. Komisarzowi rządowemu, względnie Wydziałowi krajowemu.

Marszałek udziela głosu p. Czartoryskiemu przed przystąpieniem do porządku dziennego.

Przemawia p. Czartoryski i wnosi, by wszystkie petycje, przydzielone komisji szkolnej, które albo nie zostały przez komisję załatwione, albo mimo załatwienia przez komisję nie weszły na porządek dzienny Izby, przekazano Wydziałowi krajowemu do załatwienia, w porozumieniu z Radą szkolną krajową i przedłożenia sprawozdania na najbliższej sesji sejmowej.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek p. Czartoryskiego.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego pierwszym punktem jest:

Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia gminie Żabno (powiat Dąbrowa) na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych, piwa i miodu.

Sprawozdawca p. Wereszczyński odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego, zakończone projektem następującej ustawy:

U s t a w a

z dnia . . . o zezwoleniu gminie Żabno, powiat Dąbrowa, na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych, piwa i miodu.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi, z Wiel-

kiem Księstwem Krakowskim, postanawiam co następuje:

Art. I.

Gminie Żabno, powiat Dąbrowa, zezwala się pobierać od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy do końca roku 1910 opłaty gminne od niżej poszczególnionych napojów, w gminie wyrabianych, lub w jej obręb wprowadzanych i w niej zużywanych, według następującej taryfy:

1. od jednego hektolitra napojów spirytusowych, których stopień alkoholu da się oznaczyć 100-stopniowym alkoholometrem, 4 K;

2. od jednego hektolitra rumu, araku, rozolisu i wszelkich innych słodzonych napojów spirytusowych, bez względu na ilość zawartego alkoholu, po 3 K;

3. od jednego hektolitra piwa po 1 K 60 h;

4. od jednego hektolitra miodu po 2 K.

Art. II.

Do uiszczania powyższych opłat obowiązani są wszyscy, którzy napoje w artykule I. poszczególnione, dla konsumpcji miejscowej wyrabiają lub sprowadzają czy na własny użytek, czy też na sprzedaż.

Art. III.

Okręg poborowy stanowi gmina Żabno.

Art. IV.

Ta opłata ciąży tylko na konsumpcji miejscowej w obrębie gminy, nie można nią obciążać produkcji, ani obrotu handlowego.

Art. V.

Od opłaty tej ma być wolną wódka w tych wszystkich wypadkach, w których po myśli §. 6. cesarskiego rozporządzenia z 17. lipca 1899 r. Dz. u. p. Nr. 120 cz. II. wolną jest od państwowej opłaty konsumcyjnej.

Art. VI.

Bliższe postanowienia co do sposobu poboru tych opłat wyda w drodze administracyjnej c. k. Namiestnictwo, w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

Art. VII.

Dzierżawa dochodu z prawa poboru tych opłat ma być złączoną z dzierżawą prawa propinacyi w gminie Żabno, a dla przeprowadzenia tej dzierżawy obowiązana jest gmina porozumieć się z c. k. Dyrekcją galicyjskiego funduszu propinacyjnego, względnie z dzierżawcą prawa propinacyjnego w gminie Żabno. Gdyby jednak do porozumienia nie przyszło, wolno gminie, za zezwoleniem Wydziału krajowego prowadzić pobór tych opłat we własnym zarządzie, lub wydzierżawić w drodze publicznej licytacji.

Art. VIII.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwała przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwała cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwała Izba powyższy projekt ustawy w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje :

Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia gminie miasta Dąbrowa na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych.

Spjawozdawca p. Wereszczyński odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego, zakończone projektem następującej ustawy :

U s t a w a

z dnia o zezwoleniu gminie m. Dąbrowa na pobór opłaty gminnej od napojów spirytusowych.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje :

Art. I.

Gminie m. Dąbrowa powiat Dąbrowa zezwala się pobierać od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy począwszy do końca r. 1910 opłatę gminną od spirytusu w gminie wyrabianego, lub w jej obręb sprowadzanego i w niej zużywanego wedle następującej taryfy, a mianowicie: od jednego hektolitru spirytusu 100 stopniowego 7 koron.

Art. II.

Do uiszczenia powyższej opłaty obowiązani są wszyscy, którzy spirytus dla konsumpcyi miejscowej wyrabiają lub sprowadzają czy na własny użytek, czy też na sprzedaż.

Art. III.

Okręg poborowy stanowi gmina m. Dąbrowa.

Art. IV.

Od opłaty tej ma być wolną wódka w tych wszystkich wypadkach, w których po myśli §. 6. ces. rozp. z 17. lipca 1899 r. dz. u. p. Nr. 120. Cz. II. wolną jest od państwowej opłaty konsumcyjnej.

Art. V.

Ta opłata ciąży tylko na konsumpcyi miejscowej w obrębie gminy, nie można nią obciążać produkcji ani obrotu handlowego.

Art. VI.

Bliższe postanowienia co do sposobu poboru tej opłaty wyda w drodze administracyjnej c. k. Namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

Art. VII.

Dzierżawa dochodu z prawa poboru tej opłaty ma być złączoną z dzierżawą prawa propinacyi w gminie m. Dąbrowa a dla przeprowadzenia tej dzierżawy obowiązana jest gmina porozumieć się z c. k. Dyrekcją galic. funduszu propinacyjnego względnie z dzierżawcą prawa propinacyi w gminie m. Dąbrowa.

Gdyby jednak do porozumienia nie przyszło, wolno gminie za zezwoleniem Wydziału krajowego prowadzić pobór

tej opłaty we własnym zarządzie lub wydzierżawić w drodze publicznej licytacji.

Art. VIII.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwała przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwała cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwała Izba powyższy projekt ustawy w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje :

Sprawozdanie (ustne) Komisji gminnej o wniosku p. Leo w sprawie połączenia z Krakowem gmin w pobliżu tego miasta położonych.

Sprawozdawca p. Buynowski odczytuje sprawozdanie komisji zakończone następującymi wnioskami.

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

1. Poleca się Wydziałowi krajowemu, by w celu rozszerzenia terytorium król. stoł. miasta Krakowa przeprowadził jak najspieszniej rokowania z gminą m. Krakowa oraz z temi w pobliżu Krakowa leżącymi gminami, których połączenie ze stoł. król. m. Krakowem okaże się po potrzebnem ze względu na przyszły rozwój m. Krakowa, ze względu na kulturalne i ekonomiczne interesa ludności te gminy zamieszkującej, a zwłaszcza ze względu na potrzebę takiego usytuowania głównego portu, by ten port położony był na terytorium król. stoł. m. Krakowa i czynił najskuteczniej zadość interesom handlowym i przemysłowym tego miasta.

II. Poleca się Wydziałowi krajowemu, by w powyższej sprawie przeprowa-

dził jak najspieszniej rokowania z c. k. Rządem celem uregulowania łączącej się z nią kwestyi rozszerzenia rejonu akcyzowego i zmiany granic politycznych powiatów.

III. Na podstawie przeprowadzonych rokowań przedłoży Wydział krajowy na najbliższej sesji sejmowej projekt ustawy krajowej, regulującej sprawę połączenia wyż. określonych gmin z król. stoł. m. Krakowem, względnie złoży Sejmowi sprawozdanie.

Przemawia p. Maryewski.

Przemawia p. Leo.

Przemawia p. Stojałowski.

Przemawia p. Skołyśzewski.

Izba uchwała zamknięcie rozprawy ogólnej na wniosek sekretarza p. Urbańskiego.

Marszałek oznajmia, że do głosu zapisani są pp. Rotter i Szponder.

Przemawia zapisany do głosu p. Rotter.

Przemawia zapisany do głosu p. Szponder.

Przemawia p. sprawozdawca.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej i uchwała oddzielnie i bez rozprawy wnioski 1 do 3 komisji, które p. sprawozdawca odczytuje.

Następuje :

Sprawozdanie

Komisji szkolnej w sprawie zmiany języka wykładowego w c. k. gimnazyum w Brodach.

Sprawozdawca p. Cieński uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji :

Wysoki Sejm raczy uchwalić załączony ./. projekt ustawy :

U s t a w a

z dnia zmieniająca art. V. lit. d) ustawy z 22. czerwca 1867 r. Nr. 13. Dz. u. kr. w brzmieniu nadanem mu ustawą krajową z dnia 8. września 1880 Dz. u. kr. Nr. 34.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomerji, wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Art. I.

Ustęp ostatni d) artykułu V. ustawy z dnia 22. czerwca 1867 (Dz. u. kr. Nr. 13.) o języku wykładowym w szkołach ludowych i średnich Królestwa Galicyi i Lodomerji z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, w brzmieniu nadanem mu ustawą z dnia 8. września 1880 (Dz. u. kr. Nr. 34.), znosi się i ma opiewać jak następuje: d) „Dopóki ustawa krajowa inaczej nie orzeczy, pozostaje język niemiecki w dotychczasowym zakresie wykładowym w gimnazjum II-giem we Lwowie.

Art. II.

Po wejściu w życie ustawy niniejszej, zaprowadzony będzie w c. k. gimnazjum w Brodach wykładowy język polski, a to stopniowo w przeciągu 8 lat od roku szkolnego, następującego po wejściu w życie niniejszej ustawy.

Art. III.

Wykonanie niniejszej ustawy poruczam Memu Ministrowi Wyznań i Oświaty.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izka uchwała przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwała cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwała Izba powyższy projekt ustawy w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie

Komisji przemysłowej o petycji Centralnego Związku galicyjskiego przemysłu fa-

brycznego we Lwowie w sprawach finansowej pomocy kraju dla przemysłu.

Sprawozdawca p. Rutowski uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania odczytuje następujące wnioski komisji:

1. Poleca się Wydziałowi krajowemu, ażeby zbadał, które gałęzie przemysłu zasługują na korzystanie z ulg podatkowych autonomicznych a nie mogą korzystać z krajowej ustawy i przedłożył na najbliższą sesję projekt ewentualnego rozszerzenia ustawy.

2. Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby przy pomocy krajowej Komisji dla spraw przemysłu wygotował plan systematycznej akcji finansowej kraju, w której by, obok zaspakajania potrzeb samodzielnie zgłaszających się przemysłowców, przeznaczono wydatną pomoc na planowe powołanie do życia gałęzi przemysłu potrzebnych a możliwych w kraju.

3. Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby przy pomocy krajowej Komisji dla spraw przemysłu, oraz Centralnego Związku galicyjskiego przemysłu fabrycznego we Lwowie przeprowadził badania, pod jakimi warunkami i przy użyciu jakich środków ze strony kraju dałoby się wdrożyć większą akcyę, celem powołania do życia wielkiego przemysłu, skłonienia większych przemysłowców z poza granic kraju, (przedewszystkiem z innych dzielnic, w których rozszerzył się przemysł), ażeby zakładali filie przemysłowe, lub przenieść chcieli swoje fabryki do Galicyi. O ile akcyja ta przekraczałaby kompetencye i środki, jakie Wydział krajowy ma już dzisiaj do dyspozycyi, winien Wydział krajowy przedłożyć wnioski na najbliższą sesję sejmową.

4. Sejm upoważnia Wydział krajowy do zawarcia nowej umowy z Bankiem krajowym, mocą której Bank krajowy zaliczyłby funduszowi przemysłowemu w latach 1905, 1906 i 1907 po 500.000 K, oraz w r. 1908 250.000 K na poczet dotacyi tego funduszu przemysłowego, z tem, że fundusz przemysłowy opłacać będzie Bankowi.

krajowemu procent od zaliczonych sum, zaś kapitał zacznie zwracać od r. 1909 w ratach nieprzekraczających 100.000 K z dotacyi na cele przemysłowe.

5. Poleca się Wydziałowi krajowemu, ażeby uwzględniając stosunki finansowe funduszu krajowego zbadał, o ile jest możliwem podwyższenie rocznej dotacyi na fundusz przemysłowy i ewentualnie przyszedł z wnioskami.

6. Poleca się Wydziałowi krajowemu, ażeby przyspieszył przeprowadzenie badań względnie rokowań w sprawie powołania do życia przy pomocy kraju Banku przemysłowego.

Przemawia p. Władysław Czaykowski.

Przemawia p. Milewski i stawia następujące poprawki:

Rez. I. jak drukowana bez zmiany.

Rez. 2. po słowach: „wygotował plan systematycznej akcji finansowej kraju“, wtrącić: „w granicach dotychczasowej dotacyi funduszu przemysłowego“.

Rez. III. po wyrazach: „aby przy pomocy krajowej komisji dla spraw przemysłu, oraz“ wtrącić: „po przesłuchaniu“ i zamiast słów: „pod jakimi warunkami i przy użyciu jakich środków ze strony kraju“ wstawić: „jakimi sposobami“.

Rez. IV. Zamiast trzech pierwszych wierszy do wyrazów; „na poczet dotacyi“ wstawić: „Sejm upoważnia Wydział krajowy, by celem urzeczywistnienia programu wypracować się mającego w myśl Rez. 2., zawarł nową umowę z Bankiem krajowym, mocą której Bank krajowy zaliczałby funduszowi przemysłowemu w latach 1905, 1906 i 1907 kwoty do wysokości po 500.000 K rocznie, oraz w roku: 1908 250.000 K (na poczet i t. d.).

Rezolucyę 5 tą opuścić — skreślić.

Zamiast Rez. 6. (Rez. 5.) po wyrazach: „powołania do życia“ wtrącić: „ewentualnie“.

Izba popiera powyższe poprawki.

Przemawia rektor politechniki p. Syroczyński.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca i przyjmuje poprawki p. Milewskiego z wyjątkiem poprawki na opuszczenie 5 wniosku komisji.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Marszałek wzywa p. sprawozdawcę o odczytanie wniosków komisji wraz z poprawkami p. Milewskiego, przyjętymi przez p. sprawozdawcę.

Sprawozdawca czyta:

1. Poleca się Wydziałowi krajowemu, ażeby zbadał, które gałęzie przemysłu zasługują na korzystanie z nlg podatkowych autonomicznych a nie mogą korzystać z krajowej ustawy i przedłożył na najbliższą sesyę projekt ewentualnego rozszerzenia ustawy.

Izba uchwała bez rozprawy wniosek 1 komisji.

Sprawozdawca czyta:

2. Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby przy pomocy krajowej Komisji dla spraw przemysłu wygotował plan systematycznej akcji finansowej kraju w granicach dotychczasowej dotacyi funduszu przemysłowego, w której by, obok zaspakajania potrzeb samodzielnie zgłaszających się przemysłowców, przeznaczono wydatną pomoc na planowe powołanie do życia gałęzi przemysłu potrzebnych a możliwych w kraju.

Izba uchwała bez rozprawy wniosek 2 komisji wraz z poprawką p. Milewskiego, przyjętą przez p. sprawozdawcę w powyższej stylizacyi.

Sprawozdawca czyta:

3. Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby przy pomocy krajowej Komisji dla spraw przemysłu, oraz po przesłuchaniu Centralnego Związku galicyjskiego przemysłu fabrycznego we Lwowie przeprowadził badania, jakimi sposobami dałoby się wdrożyć większą akcyę, celem powołania do życia wielkiego przemysłu, skłonienia większych przemysłowców z poza granic kraju, (przedewszystkiem z innych dzielnic, w których rozszerzył się przemysł), ażeby zakładali filie przemysłowe, lub przenieść

chcieli swoje fabryki do Galicyi. O ile akcja ta przekraczałaby kompetencye i środki, jakie Wydział krajowy ma już dzisiaj do dyspozycyi, winien Wydział krajowy przedłożyć wnioski na najbliższą sesję sejmową.

Izba uchwała wniosek 3. Komisji wraz z poprawką p. Milewskiego przyjętą przez p. sprawozdawcę w powyższej stylizacji i bez rozprawy.

Sprawozdawca czyta:

4. Sejm upoważnia Wydział krajowy, by celem urzeczywistnienia programu wypracować się mającego w myśl wniosku 2 go, zawarł nową umowę z Bankiem krajowym, mocą której Bank krajowy zaliczałby funduszowi przemysłowemu w latach 1905, 1906 i 1907 kwoty do wysokości po 500.000 K rocznie, oraz w r. 1908 250.000 K na poczet dotacyi tego funduszu przemysłowego, z tem, że fundusz przemysłowy opłacać będzie Bankowi krajowemu procent od zaliczonych sum, zaś kapitał zacznie zwracać od roku 1909 w ratach nieprzekraczających 100.000 K z dotacją na cele przemysłowe.

Izba uchwała bez rozprawy wniosek 4 Komisji wraz z poprawką p. Milewskiego przyjętą przez p. Sprawozdawcę w powyższej stylizacji.

Sprawozdawca czyta:

5. Poleca się Wydziałowi krajowemu, ażeby uwzględniając stosunki finansowe funduszu krajowego zbadał, o ile jest możliwym podwyższenie rocznej dotacyi na fundusz przemysłowy i ewentualnie przyszedł z wnioskami.

Marszałek oznajmia, że p. Milewski postawił wniosek na skreślenie wniosku 5. Komisji, na co poseł sprawozdawca się nie zgodził, dlatego poddaje ten wniosek pod uchwałę Izby.

Izba bez rozprawy odrzuca wniosek 5. Komisji.

Sprawozdawca czyta:

6. Poleca się Wydziałowi krajowemu, ażeby przyspieszył przeprowadzenie badań

względnie rokowań w sprawie powołania do życia ewentualnie przy pomocy kraju Banku przemysłowego.

Izba uchwała bez rozprawy wniosek 6. Komisji wraz z poprawką p. Milewskiego przyjętą przez p. Sprawozdawcę w powyższej stylizacji.

Przemawia rektor p. Syroczyński i stawia następującą rezolucję:

7. Sejm ponawia żądania, by państwowa administracya oświaty postarała się o środki celem rozwinięcia środków naukowych c. k Szkoły politechnicznej we Lwowie — a mianowicie:

a) przez rozwinięcie wykładów elektrotechniki, i należyte wyposażenie tej katedry w środki naukowe;

b) przez wybudowanie budynku i zwiększenie dotacyi dla wydziału chemii technicznej;

c) przez pomnożenie sił nauczycielskich dla technologii mechanicznej;

d) przez dostarczenie odpowiedniego ich celom budynku dla istniejących już krajowych stacyj doświadczalnych: ceramicznej, naftowej i dla badania materiałów budowlanych.

Marszałek oznajmia, że nie może rezolucyi tej poddawać pod uchwałę Izby, ponieważ ona nie jest w związku z przedmiotem będącym na porządku dziennym Izby.

Następuje:

Wybór zastępcy członka Wydziału krajowego z kuryi miast i Izb handlowych i przemysłowych.

Marszałek zaprasza do komisji skrutacyjnej pp. Tomaszewskiego, Federowicza i Witosławskiego, a sekretarza p. Urbańskiego do odczytania spisu posłów z miast i Izb handlowych i przemysłowych.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis posłów z kuryi miast i Izb handlowych i przemysłowych.

Posłowie oddają kartki.

Marszałek po otrzymaniu odpowiedzi, że wszyscy posłowie z tej kuryi oddali swe głosy, uznaje głosowanie za zamknięte.

Izba przystępuje do dalszego punktu porządku dziennego.

Następuje:

S p r a w o z d a n i e

Komisji gminnej o wniesionej przy rozprawie nad sprawozdaniem Wydziału krajowego w przedmiocie zmiany §§. 19. i 42. ustawy o reprezentacji powiatowej rezo-lucyi p. Oleśnickiego.

Marszałek oznajmia, że na porządku dziennym jest nie tylko powyższe sprawozdanie, lecz także odroczone sprawozdanie Komisji gminnej o przedłożeniu Wydziału krajowego w przedmiocie zmiany §§. 19. i 42. ust. o repr. powiatowej.

Sprawozdawca p. Buynowski uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdań odczytuje następujące wnioski komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić załączony projekt ustawy.

U s t a w a

z dnia obowiązująca w Królestwie Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem w przedmiocie zmiany §§. 19. i 42. ustawy o Reprezentacji powiatowej.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Art. I.

Postanowienia §§. 19. i 42. ustawy o Reprezentacji powiatowej z dnia 12. sierpnia 1866 Dz. u. kr. Nr. 21. zostają w dotychczasowem swem brzmieniu zniesione, a natomiast mają opiewać:

Utrata mandatu.

§. 19. Członek Reprezentacji powiatowej traci mandat, jeżeli zajdzie lub wiadomą się stanie okoliczność, któraby pierwotnie jego obieralności lub uprawnieniu do wstąpienia w grono Rady stała na przeszkodzie.

Jeżeli członek Reprezentacji powiatowej popadnie w śledztwo z powodu jakiego z czynów karygodnych, w §§. 3. i 11.

ordynacyi wyborczej dla gmin wskazanych, lub jeżeli do jego majątku konkurs ogłoszony, albo postępowanie ugodne zarządzone zostanie, wtedy nie będzie mógł sprawować swego urzędu, jak długo trwa to postępowanie karne, konkursowe lub ugodne.

Jeżeli członek Reprezentacji powiatowej wchodzi w stosunki prawne z powiatem jako przedsiębiorca, dostawca lub dzierżawca, nie będzie mógł sprawować swego urzędu, dopóki ten stosunek trwa i rachunki stąd wynikłe ostatecznie załatwione nie będą.

Powzięcie uchwał w Radzie.

§. 42. Do powzięcia uchwały potrzebną jest obecność więcej niż połowy członków Rady.

Do ważności uchwały potrzebną jest bezwzględna większość głosów obecnych.

Przewodniczący głosuje przy wyborach; prócz tego głosuje tylko w razie równości głosów.

Członek Wydziału powiatowego lub Rady powiatowej nie może być obecnym na posiedzeniu Rady powiatowej, lub Wydziału powiatowego, jeżeli przedmiot obrady lub uchwały dotyczy jego prywatnego interesu, interesów jego żony albo osób z nim w pierwszym lub drugim stopniu spokrewnionych lub spowinowacanych.

Art. II.

Wykonanie niniejszej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

Sejm przechodzi nad rezolucją p. Oleśnickiego postawioną przy rozprawie dnia 26. października nad sprawozdaniem Wydziału krajowego w przedmiocie zmiany §§. 19. i 42. ustawy o Reprezentacji powiatowej do porządku dziennego.

Przemawia p. Czartoryski i oświadcza się za poprawką p. Oleśnickiego z opuszczeniem z niej słów: „w naradach“.

Przemawia p. Oleśnicki i stawia następującą poprawkę dodatkową jako 5 ustęp do §. 42.:

„Członek Wydziału powiatowego lub Rady powiatowej nie może brać udziału w naradach i głosowaniu w tych wypadkach, gdzie Rada powiatowa lub Wydział powiatowy rozstrzygać ma w drugiej instancji o odwołaniu przeciw uchwale, nad którą głosował w pierwszej instancji.

Izba popiera poprawkę p. Oleśnickiego. Przemawia p. Stadnicki.

Przemawia Członek Wydziału krajowego p. Wereszczyński.

Izba uchwała zamknięcie rozprawy na wniosek Sekretarza p. Urbańskiego.

Marszałek oznajmia że do głosu zapisani są pp. Jabłoński, Tarnawski i Czartoryski.

Przemawia zapisany do głosu p. Jabłoński i stawia ewentualny wniosek na odesłanie sprawy do Wydziału krajowego jako Komisji.

Marszałek udziela wyjaśnienia w sprawie formalnego wniosku p. Jabłońskiego.

P. Jabłoński oświadcza, że po wyjaśnieniu Marszałka cofa swój formalny wniosek.

Przemawia zapisany do głosu p. Tarnawski.

Przemawia zapisany do głosu p. Czartoryski i stawia rezolucję następującą:

Poleca się Wydziałowi krajowemu wziąć pod rozwagę, czyby nie należało ustawę o reprezentacji powiatowej w tym kierunku zmienić, aby członek Wydziału powiatowego nie mógł brać udziału w głosowaniu w takich sprawach, gdzie Wydział powiatowy rozstrzygać ma w drugiej instancji o odwołaniu przeciw uchwale nad którą głosował w instancji pierwszej.

Izba popiera powyższą rezolucję p. Czartoryskiego.

Przemawia p. Sprawozdawca.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta:

Art. I.

Postanowienia §§. 19. i 42. ustawy o Reprezentacji powiatowej z dnia 12. sierpnia 1866 Dz. u. kr. Nr. 21 zostają w do-

tychczasowem swem brzmieniu zniesione, a natomiast mają opiewać:

Izba uchwała Art. I. bez rozprawy zgodnie z wnioskiem Komisji.

Sprawozdawca czyta:

Utrata mandatu.

§. 19. Członek Reprezentacji powiatowej traci mandat, jeżeli zajdzie lub wiadomą się stanie okoliczność, któraby pierwotnie jego obieralności lub uprawnieniu do wstąpienia w grono Rady stała na przeszkodzie.

Jeżeli członek Reprezentacji powiatowej popadnie w śledztwo z powodu jakiego z czynów karygodnych, w §§. 3. i 11. ordynacji wyborczej dla gmin wskazanych, lub jeżeli do jego majątku konkurs ogłoszony, albo postępowanie ugodne zarządzone zostanie, wtedy nie będzie mógł sprawować swego urzędu, jak długo trwa to postępowanie karne, konkursowe lub ugodne.

Jeżeli członek Reprezentacji powiatowej wchodzi w stosunki prawne z powiatem jako przedsiębiorca, dostawca lub dzierżawca, nie będzie mógł sprawować swego urzędu, dopóki ten stosunek trwa i rachunki stąd wynikłe ostatecznie załatwione nie będą.

Izba uchwała bez rozprawy §. 19. zgodnie z wnioskiem Komisji.

Sprawozdawca czyta:

Powzięcie uchwał w Radzie.

§. 42. Do powzięcia uchwały potrzebną jest obecność więcej niż połowy członków Rady.

Do ważności uchwały potrzebną jest bezwzględna większość głosów obecnych.

Przewodniczący głosuje przy wyborach; prócz tego głosuje tylko w razie równości głosów.

Członek Wydziału powiatowego lub Rady powiatowej nie może być obecnym na posiedzeniu Rady powiatowej lub Wydziału powiatowego, jeżeli przedmiot obrady lub uchwały dotyczy jego prywatnego interesu, interesów jego żony albo osób

z nim w pierwszym lub drugim stopniu spokrewnionych lub powinowaconych.

Marszałek odczytuje poprawkę p. Oleśnickiego, jako dodatkowy 5. ustęp do §. 42., następnie oznajmia że p. Czartoryski oświadczył się za poprawką p. Oleśnickiego tylko z opuszczeniem w niej słowa: „w naradach“.

Izba uchwała §. 42. zgodnie z wnioskiem Komisji, a oddzielnie odrzuca poprawkę p. Oleśnickiego, w obec czego odpada potrzeba głosowania nad słowem „w naradach“ jako nad dodatkiem p. Czartoryskiego do poprawki p. Oleśnickiego.

Sprawozdawca czyta:

Art. II.

Wykonanie niniejszej ustawy porucam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

Izba uchwała bez rozprawy Art. II. zgodnie z wnioskiem Komisji.

Sprawozdawca czyta:

Ustawa

z dnia obowiązująca w Królestwie Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem krakowskiem w przedmiocie zmiany §§. 19. i 42. ustawy o Reprezentacyi powiatowej.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, postanawiam co następuje:

Izba uchwała bez rozprawy tytuł i wstęp ustawy zgodnie z wnioskiem Komisji.

Uchwalwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania projektu powyższej ustawy bez czytania, uchwała Izba cały projekt powyższej ustawy w trzeciem czytaniu bez czytania.

Marszałek odczytuje rezolucję p. Czartoryskiego, którą izba bez rozprawy uchwała.

Marszałek wzywa p. Witosławskiego do zdania sprawy z wyniku skrutynium wyboru zastępcy członka Wydziału krajowego z kuryi gmin miejskich i Izb handlowych i przemysłowych.

P. Witosławski zdaje sprawę z wyniku skrutynium wyboru Zastępcy członka Wydziału krajowego z kuryi miast i Izb handlowych i przemysłowych.

Głosowało 24 posłów. Absolutna większość 13. Na p. Rutowskiego padło głosów 11, a na p. Jabłońskiego 12, jedną kartkę oddano białą.

Marszałek oznajmia, że w myśl regulaminu nastąpi ponowny wybór, a dopiero gdyby ten był bez skutku wybór ściślejszy i że wybór ponowny będzie pierwszym punktem porządku dziennego wieczornego posiedzenia.

Marszałek odracza posiedzenie do godziny 5. po południu.

Przerwa posiedzenia godzina 2. m. 40 po południu.

Dalszy ciąg posiedzenia z dnia 12. listopada 1904.

Początek o godzinie 5. min. 30 wieczorem.

Marszałek konstatuje dostateczną liczbę posłów i otwiera napowrót przerwane posiedzenie.

Następuje:

Wybór ponowny zastępcy członka Wydziału krajowego z kuryi miast i izb handlowych i przemysłowych.

Marszałek zaprasza do Komisji skrutacyjnej pp. Witosławskiego, Federowicza i Tomaszewskiego.

Marszałek wzywa sekretarza p. Urbańskiego do odczytania spisu posłów z kuryi miast i izb handlowych i przemysłowych.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis posłów z kuryi miast i izb handlowych i przemysłowych, a posłowie oddają kartki.

Marszałek stwierdza, że głosowanie zamknięto, po otrzymaniu twierdzącej odpowiedzi na pytanie, czy wszyscy posłowie z tej kuryi oddali swe głosy.

Z kolei przystępuje Izba do następnego punktu porządku dziennego.

Następuje :

Sprawozdanie

Komisji górniczej o petycji krajowego Towarzystwa naftowego we Lwowie w sprawie kas brackich.

Sprawozdawca p. Syroczyński uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisji:

1. wzywa się c. k. Rząd, aby nie zobowiązywał uprawnionych do wydobywania nafty w Galicji do wprowadzenia kas brackich dla robotników zatrudnionych w kopalniach nafty aż do odpowiedniej zmiany §. 9. ustawy państwowej z dnia 11. maja 1884 i ustawy krajowej z dn. 12. grudnia 1884.

2. Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby sprawę zabezpieczenia robotników zatrudnionych w kopalniach nafty w Galicji miał zawsze na oku, i wziął udział w naradach z władzami rządowymi, z przedsiębiorcami kopalń i interesowanymi stronami co do najlepszego unormowania tego zabezpieczenia.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda. Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej i uchwała oddzielnie oraz bez rozprawy powyższe wnioski 1 i 2. komisji, które p. sprawozdawca odczytuje.

Marszałek wzywa p. Witosławskiego do zdania sprawy z wyniku skrutynium wyboru zastępcy członka Wydziału krajowego z kuryi miast i izb handlowych i przemysłowych.

P. Witosławski zdaje sprawę z wyniku skrutynium tego wyboru. Głosowało 25 posłów. Absolutna większość 13.

P. Jabłoński otrzymał 21 głosów, 4 kartki oddano białe.

Marszałek stwierdza, że p. Jabłoński został wybrany zastępcą członka Wydziału krajowego z kuryi miast i izb handlowych i przemysłowych.

Następuje :

Sprawozdanie

Komisji budżetowej o sprawozdaniu Wydziału krajowego w przedmiocie subwencji na budowę teatru ruskiego we Lwowie.

Sprawozdawca p. Piniński uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisji:

Wysoki Sejm raczy powziąć następujące uchwały :

1. Sejm przyjmuje sprawozdanie niżej do wiadomości;

2. Sejm przyznaje w zasadzie na budowę ruskiego teatru narodowego we Lwowie subwencję w wysokości jednej trzeciej części rzeczywistych kosztów wystawienia budynku teatralnego, jednakże co najwyżej do wysokości sumy 300.000 koron;

3. Sejm upoważnia Wydział krajowy do przyjęcia imieniem kraju, lecz dopiero wtedy, gdy inne fundusze na cel budowy będą dostatecznie zabezpieczone, zobowiązania do wypłacania przez lat 51 tytułem subwencji kraju na budowę narodowego teatru ruskiego we Lwowie rat procentowych i amortyzacyjnych pożyczki nie wyżej nad 4% oprocentowanej, zaciągnąć się mającej na cel tej budowy w wysokości maksymalnej 300.000 koron pod warunkiem :

a) że utworzoną zostanie fundacya ruskiego teatru narodowego we Lwowie na zasadach w załączonym przy sprawozdaniu Wydziału krajowego projekcie aktu fundacyi /i. określonych z uwzględnieniem zmian, które poniżej pod l. 4. są podane;

b) że Wydział krajowy w sposób i w formie, jakie uzna za stosowne, uzyska prawne zabezpieczenie, dające zupełną pewność, że lokalności w budynku teatru ruskiego we Lwowie nie będą nigdy używane na jakiegokolwiek inne przedstawienia, jak tylko na przedstawienia

w języku ruskim (małoruskim) oraz, że służyć będą wyłącznie tylko na przedstawienia teatralne ruskie, a po nadto tylko na koncerty i bale, wszelki zaś inny sposób ich używania będzie wykluczony.

4. Dołączony do sprawozdania Wydziału krajowego projekt aktu fundacyi ruskiego teatru narodowego we Lwowie ma ulec następującym zmianom:

a) Rada fundacyjna ma się składać z jedenastu członków, z których pięciu mianuje Wydział krajowy, pięciu zaś wyznaczają Towarzystwa ruskie „Proświta“, „Ruska Besida“, Tow. im. „Jana Kotlarewskiego“, „Tow. im. Szewcezenki“ i „Związek towarzystw śpiewackich i muzycznych we Lwowie“ (każde z Towarzystw po jednym) a wreszcie jednego Rada król. stoł. miasta Lwowa. Z pomiędzy pięciu członków Rady mianowanych przez Wydział krajowy, większość musi należeć do narodowości ruskiej.

b) Jeżeliby które z wymienionych Towarzystw przestało istnieć, to w jego prawa wyznaczania członka Rady fundacyjnej wchodzi inna instytucja, mająca te same lub pokrewne cele, o-czem rozstrzyga Rada fundacyjna za zgodą Wydziału krajowego.

c) Wydzierżawienie przedsiębiorstwa teatralnego, lub też ustanowienie naczelnego kierownika artystycznego ulega zatwierdzeniu Wydziału krajowego.

P r o j e k t

aktu fundacyi ruskiego teatru narodowego we Lwowie.

A. Cel fundacyi.

1. Po ukończeniu budowy ruskiego teatru narodowego we Lwowie i zatwierdzeniu aktu fundacyi tegoż teatru przez c. k. Namiestnictwo, jako rządową władzę fundacyjną, zainstalowaniem zostanie prawo własności realności pod l. k. 18^{2/4} we Lwowie, objętej wykazem hipotecznym l. 13 i 1336 księgi gruntowej II. dzielnicy miasta Lwowa, na której

teatr ruski będzie wybudowany, na rzecz fundacyi ruskiego teatru narodowego we Lwowie.

2. Celem tej fundacyi ma być:

a) utrzymywanie budynku teatralnego przeznaczonego na przedstawienia narodowego ruskiego (małoruskiego, ukraińsko-ruskiego) teatru we Lwowie;

b) prowadzenie i stałe utrzymanie ruskiego teatru narodowego, jak długo jeszcze jest wędrownym i dążenie do utrzymywania stałego ruskiego teatru narodowego we Lwowie;

c) staranie o odpowiednie sztuki teatralne i wskazywanie artystycznego kierunku zmierzające do tego, aby ruski teatr narodowy zawsze miał na celu etyczne i narodowe wykształcenie społeczeństwa i samoistny rozwój kulturalny ruskiej (małoruskiej, ukraińsko-ruskiej) sztuki dramatycznej;

d) założenie i utrzymywanie szkoły dramatycznej, szkoły deklamacyi i śpiewu dramatycznego oraz udzielanie zapomóg na kształcenie artystów;

e) utrzymywanie funduszu emerytalnego dla artystów drużyny teatralnej, zostającej pod zarządem fundacyi;

Na inne cele majątku tej fundacyi używać nie wolno.

3. Na cele powyższe służyć ma:

a) realność wymieniona w usępie I., na której będzie wybudowany ruski teatr narodowy we Lwowie;

b) cały inwentarz teatralny, jaki Towarzystwo „Ruska Besida“ we Lwowie odstępuje na rzecz fundacyi ruskiego teatru narodowego we Lwowie, jak niemniej fundusz emerytalny dotychczas zebrany;

c) zapomogi z funduszu krajowego, jakie corocznie W. Sejm uchwała na cele ruskiego teatru narodowego oraz wszelkie inne datki i ofiary;

d) dochody z przedstawień teatralnych;

e) dochody z odnajęcia lokalności teatralnych, o ile one nie będą zajęte

na przedstawienia ruskiego teatru narodowego.

4. Ruski teatr narodowy obowiązany jest przedstawiać sztuki teatralne wyłącznie tylko w języku narodowym ruskim (małoruskim, ukraińsko-ruskim). Jeżeliby zarząd fundacyi wypuścił przedsiębiorstwo teatralne w dzierżawę, to w umowie dzierżawnej winien zamieścić to postanowienie z rygorem bezzwłocznego rozwiązania umowy na wypadek choćby jednorazowego niedotrzymania tego postanowienia.

B. Zarząd fundacyi.

5. Sprawami fundacyi zarządza Rada fundacyjna składająca się z trzynastu członków.

6. Do Rady fundacyjnej wyznaczają:

a) dwóch członków Główny Wydział Tow. „Proświta“ we Lwowie;

b) dwóch członków Wydział Towarz. „Ruska Besida“ we Lwowie;

c) dwóch członków Wydział ukraińsko-ruskiego dramatycznego „Towarzystwa im. Jana Kotlarewskiego we Lwowie“;

d) dwóch członków Wydział naukowego „Tow. im. Szewczenki“ we Lwowie;

e) dwóch członków Wydział Towarzystwa „Związek Towarzystw śpiewackich i muzycznych“ we Lwowie;

f) dwóch członków Wydział krajowy Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem we Lwowie;

g) jednego członka Rada król. stoł. m. Lwowa.

7. Urzędowanie członka Rady fundacyjnej trwa trzy lata; po upływie tego czasu mogą właściwe instytucje wybrać te same osoby na dalsze lata.

8. Jeżeliby która z wymienionych instytucyj przestała istnieć, w takim razie w jej prawa wyznaczania członków Rady fundacyjnej wchodzi ta instytucya, która będzie miała cele takie same a względnie najbardziej zbliżone do tych, do jakich zmierzała instytucya rozwiązana. Następcy instytucyj wymienionych w ustępie 6, pod

l. a) do e), muszą mieć wytknięty kierunek narodowo-ruski (małoruski, ukraińsko-ruski).

9. O dopuszczeniu do Rady fundacyjnej członków nowych instytucyj, w poprzednim ustępie wspomnianych, decyduje wyłącznie Rada fundacyjna.

10. Rada fundacyjna ukonstytuuje się na trzy lata, wybierając kuratora i zastępcę kuratora fundacyi. Kuratorem i zastępcą kuratora fundacyi mogą być wybrani tylko delegaci instytucyj wymienionych w ustępie 16. lit. a) do e), a względnie instytucyj wstępujących w ich miejsce.

11. Posiedzenia Rady fundacyjnej odbywają się pod przewodnictwem kuratora a względnie zastępcy kuratora fundacyi. Do ważności uchwał Rady fundacyjnej wymagana jest obecność kuratora względnie zastępcy kuratora Rady fundacyjnej i sześciu członków Rady fundacyjnej i oświadczenie się większości obecnych członków Rady fundacyjnej za wnioskiem przedłożonym. W razie równości głosów rozstrzyga swoim głosem kurator, względnie zastępcą kuratora fundacyi, gdy przewodniczy posiedzeniu Rady fundacyjnej.

12. Posiedzenie konstytuujące zwołuje poprzedni kurator względnie zastępcą kuratora i przewodniczy naradom aż do wyboru nowego kuratora fundacyi.

13. Rada fundacyjna jest organem zarządzającym fundacyi i uchwała:

a) o pozbyciu, zamianie albo obciążeniu nieruchomości majątku fundacyi z tem zastrzeżeniem, że do prawomocności takiej uchwały koniecznem jest zatwierdzenie c. k. Namiestnictwa, jako rządowej władzy fundacyjnej;

b) o nabywaniu nieruchomości i nabywaniu oraz pozbywaniu ruchomości fundacyi;

c) o mianowaniu dyrektora, zawiadowcy, kasyera i innych urzędników, tudzież stałych sług fundacyi, oraz o uwolnieniu ich ze służby;

d) o regulaminie i instrukcyi dla zarządu fundacyi;

e) o rozpisywaniu konkursów i wyznaczaniu premij za utwory dramatyczne oryginalne i tłómaczone;

f) o rozdawaniu zapomóg dla kształcenia artystów;

g) o prowadzeniu ruskiego teatru narodowego odpowiednio do celu fundacji i kontroli we wszystkich kierunkach przez ustanowione komisye albo delegatów.

14. Kurator fundacji a względnie jego zastępca jest organem reprezentującym fundację na zewnątrz, on podpisuje wszelkie pisma i dokumenty fundacji, decyduje w sprawach administracyjnych, które nie są zastrzeżone decyzji Rady fundacyjnej, w razie potrzeby zawiesza funkcjonaryuszów w urzędowaniu i ustanawia tymczasowych zastępców, rozporządza wykonanie postanowień Rady fundacyjnej i nadzoruje działalność fundacji.

15. Ogólny nadzór fundacji przysługuje c. k. Namiestnictwu we Lwowie, jako władzy rządowej powołanej do strzeżenia całości majątku fundacyjnego i nienaruszalności celu fundacji. Nadzór ten wykonywa c. k. Rząd krajowy w ten sposób, że ma prawo wysyłania swoich delegatów z głosem doradczym na posiedzenia Rady fundacyjnej i unieważniania decyzji zarządu fundacyjnego, które byłyby sprzecznymi z celem fundacji albo z aktem fundacyjnym.

Postanowienie przejściowe.

Dopóki nie nastąpi prawne ukonstytuowanie fundacji ruskiego teatru narodowego we Lwowie, teraźniejszy Komitet budowy tego teatru będzie wykonywać na rzecz nieukonstytuowanej fundacji ruskiego teatru narodowego we Lwowie wszelkie czynności administracyjne i uskuteczniać akty prawne, aby doprowadzić do zebrania funduszu potrzebnego na budowę teatru ruskiego we Lwowie, jak niemniej do wybudowania tego budynku i oddania przeznaczonego na ten cel majątku w ręce zarządu fundacji.

Przemawia p. Oleśnicki i stawia wniosek na przejście do porządku dziennego

nad wnioskami: 3-cim od słów: „z uwzględnieniem... podane“ oraz nad wnioskiem 4 komisji.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. Sprawozdawca.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta:

1. Sejm przyjmuje sprawozdanie niniejsze do wiadomości;

Izba uchwała bez rozprawy wniosek 1 komisji.

Sprawozdawca czyta:

2. Sejm przyznaje w zasadzie na budowę ruskiego teatru narodowego we Lwowie subwencję w wysokości jednej trzeciej części rzeczywistych kosztów wystawienia budynku teatralnego jednakże co najwyżej do wysokości sumy 300.000 koron;

Izba uchwała bez rozprawy wniosek 2 komisji.

Sprawozdawca czyta:

3. Sejm upoważnia Wydział krajowy do przyjęcia imieniem kraju, lecz dopiero wtedy, gdy inne fundusze na cel budowy będą dostatecznie zabezpieczone, zobowiązania do wypłacania przez lat 51 tytułem subwencji kraju na budowę narodowego teatru ruskiego we Lwowie rat procentowych i amortyzacyjnych pożyczki nie wyżej nad 4% oprocentowanej, zaciągnąć się mającej na cel budowy w wysokości maksymalnej 300.000 koron, pod warunkiem:

a) że utworzoną zostanie fundacja ruskiego teatru narodowego we Lwowie, na zasadach w załączonym przy sprawozdaniu Wydziału krajowego, projekcie aktu fundacji określonych, z uwzględnieniem zmian, które poniżej pod l. 4. są podane;

b) że Wydział krajowy w sposób i w formie, jakie uzna za stosowne, uzyska prawne zabezpieczenie, dające zupełną pewność, że lokalności w budynku teatru ruskiego we Lwowie nie będą nigdy używane na jakiegokolwiek inne przed-

stawienia, jak tylko na przedstawienia w języku ruskim (małoruskim), oraz że służyć będą wyłącznie tylko na przedstawienia teatralne ruskie, a po nadto tylko na koncerty i bale, wszelki zaś inny sposób ich używania będzie wykluczony.

Przemawia p. Oleśnicki i stawia wniosek na przejście do porządku dziennego nad wnioskami: 3-cim od słów: „z uwzględnieniem . . . podane“, oraz nad wnioskiem 4. komisji.

Marszałek oznajmia, że regulamin nie dopuszcza wniosku na przejście do porządku dziennego nad poszczególnymi wnioskami komisji przy rozprawie szczegółowej, że jednak Izba może dać wyraz swemu przekonaniu, głosując nad wnioskami komisji.

Izba uchwała pierwszy ustęp wniosku 3-go, zgodnie z wnioskiem komisji i bez rozprawy; następnie uchwała lit. a) wniosku 3 komisji, z wyłączeniem słów: z uwzględnieniem zmian, które poniżej pod l. 4. są podane“; dalej uchwała również oddzielnie i bez rozprawy słowa: „z uwzględnieniem zmian, które poniżej pod l. 4. są podane“.

Wreszcie uchwała Izba bez rozprawy ustęp b) wniosku 3. komisji.

Sprawozdawca czyta:

4. Dołączony do sprawozdania Wydziału krajowego projekt aktu fundacji ruskiego teatru narodowego we Lwowie, ma ulegz następującym zmianom:

a) Rada fundacyjna ma się składać z jedenastu członków, z których pięciu mianuje Wydział krajowy, pięciu zaś wyznaczają Towarzystwa ruskie: „Proświta“, „Ruska Besida“, Towarzystwo im. „Jana Kotlarewskiego“, Towarzystwo im. „Szewczenki“ i Związek Towarzystw śpiewackich i muzycznych we Lwowie“ (każde z Towarzystw po jednym), a wreszcie jednego Rada król. stoł. miasta Lwowa. Z pomiędzy pięciu członków Rady, mianowanych przez Wydział krajowy, większość musi należeć do narodowości ruskiej.

b) Jeżeliby które z wymienionych Towarzystw przestało istnieć, to w jego prawa wyznaczania członka Rady fundacyjnej wchodzi inna instytucja, mająca te same lub pokrewne cele, o czym rozstrzyga Rada fundacyjna, za zgodą Wydziału krajowego.

c) Wyzierzawienie przedsiębiorstwa teatralnego, lub też ustanowienie naczelnego kierownika artystycznego ulega zatwierdzeniu Wydziału krajowego.

Izba uchwała bez rozprawy wniosek 4. komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji górniczej o petycji krajowego Towarzystwa naftowego w sprawie zmiany ustawy naftowej.

Sprawozdawca p. Gorayski, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby w porozumieniu z przedstawicielami przemysłu naftowego opracował projekt noweli do ustawy naftowej w ten sposób iżby on służyć mógł za podstawę zarówno dla Wysokiego Sejmu do gruntownej zmiany krajowej ustawy naftowej z dnia 17. grudnia 1884, jako też ewentualnie dla Wysokiego Rządu, celem zmiany ustawy państwowej z 11. maja 1884.

2. Wysoki Sejm raczy chwalić załączony projekt ustawy:

U s t a w a

z dnia . . . dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi, z Wielkim Księstwem Krakowskim, którą zmienia się niektóre postanowienia ustawy krajowej z dnia 17. grudnia 1884 Nr. 35. Dz. ustaw i rozp. kr. z roku 1886, regulującej prawo do wydobywania minerałów, które mogą służyć do użytku, jako zawierające żywicę ziemną.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi, z Wielkim Księstwem Krakowskim, postanawiam co następuje:

Art. I.

Postanowienia §. 2. ustawy krajowej z dnia 17. grudnia 1884 r. Nr. 35. Dz. u. i r. kr. z roku 1886 dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, regulującej prawo wydobywania minerałów, które mogą służyć do użytku, jako zawierające żywicę ziemną, zostają niniejszem uchylone, a natomiast opiewać będą, jak następuje:

§. 2.

Na nieruchomościach, które stanowią przedmiot wpisu do ksiąg hipotecznych, jako też na części takiej nieruchomości, prawo wydobywania minerałów w §. 1. wymienionych, może być odłączonem od prawa własności. Odłączenie to może nastąpić także na czas kalendarzowo określony.

Odłączenie uskutecznia się przez sądownie lub notaryalnie uwierzytelnione oświadczenie właściciela, że prawo wydobywania minerałów w §. 1. wymienionych, ma być na przyszłość oddzielonem od dotyczącego gruntu, przez utworzenie dla oddzielić się mającego prawa wydobywania wykazu hipotecznego w osobnej księdze publicznej, księdze naftowej. Utworzenie tego wykazu hipotecznego uskutecznia się na podstawie powyższego oświadczenia właściciela i urzędowego potwierdzenia Starostwa górniczego, że w dotyczącym gruncie znajdują się minerały, w §. 1. oznaczone. Starostwo górnicze potwierdzenie to wydać może także dla poszczególnych gmin administracyjnych lub pewnych przestrzeni.

Wyłączone prawo wydobywania stanowi samoistny przedmiot majątkowy i ma prawną własność rzeczy nieruchomości. Może ono aktami prawnymi między żyjącymi i na wypadek śmierci być pozbytem i obciążonem.

Nabycie, przeniesienie, ograniczenie i zniesienie praw rzeczowych na wyłącznem prawie wydobywania, uskutecznia się tylko przez wpisanie do księgi naftowej.

Ta powierzchnia gruntu, względem

której prawo wydobywania zostało wyłączonem, nazywa się polem naftowem (§. 2. ust. państw.).

Art. II.

Wykonanie niniejszej ustawy polecam Mojemu Ministrowi rolnictwa.

Przemawia p. Małachowski i stawia następującą rezolucję w miejsce drugiego wniosku komisji:

2. Projekt ustawy załączony ad 2 odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i sprawozdania wraz z wnioskami po myśli I-ej rezolucji na najbliższej sesji sejmowej.

Izba popiera rezolucję p. Małachowskiego.

Przemawia rektor politechniki p. Syroczyński.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca i przyjmuje rezolucję p. Małachowskiego

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej i uchwała bez rozprawy wniosek 1. komisji, a następnie zamiast 2. wniosku komisji, rezolucję p. Małachowskiego, przyjętą przez p. sprawozdawcę, a poprzednio odczytaną przez Marszałka.

Następuje:

Sprawozdanie

Komisji drogowej o wniosku posła Buynowskiego i tow. w przedmiocie zmiany ustawy drogowej z dnia 5. lipca 1897 r. Nr. 43. Dz. u. kr.

Sprawozdawca p. St. Jędrzejowicz uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

„Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby sprawę tę poddał gruntownym studjom a przede wszystkim w tym kierunku, czem należałoby zastąpić ubytek w dochodach drogowych przy zniesieniu obecnie obowiązującej prestacyi osobistej, tudzież jak należałoby zaradzić temu, aby w wykonaniu tej zmiany cały ciężar administracyjny nie spadał na reprezentacye powiatowe, które nie byłyby w stanie objąć pod własny wyłączny zarząd

i kontrolę tak licznych dróg gminnych IIej klasy“.

Przemawia p. Szajer.

Przemawia p. Buynowski i stawia następującą poprawkę:

„Wrazie uzyskania pomyslnych wyników dla zamiany prestacji w naturze na gotówkę bez zbytniego obciążenia ludności, przedłoży Wydział krajowy Sejmowi stosowne wnioski“.

Izba popiera poprawkę p. Byunowskiego.

Przemawia p. Huryk.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwała wniosek komisji.

Marszałek odczytuje dodatkową poprawkę p. Buynowskiego, którą Izba odrzuca.

Następuje:

Sprawozdanie

Komisji budżetowej o stanie fundacji Stanisława hr. Skarbka za czas od maja 1902 do maja 1904, oparte na sprawozdaniu i aktach Wydziału krajowego.

Sprawozdawca p. Rotter uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisji:

1. Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego o stanie fundacji Skarbkowskiej za czas od maja 1902 do maja 1904.

2. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, aby wdrożoną akcyę, w kierunku utrzymania równowagi w budżecie fundacyjnym nieustannie miał na oku.

3. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, by bacznie i energicznie nad tem czuwał, ażeby zarządzone w rozmaitych gałęziach gospodarki ulepszenia znalazły i w przeprowadzeniu rzetelny swój wyraz tak, ażeby we fundacji trwale zapanował ład i porządek.

4. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, ażeby wobec dzisiejszego niepomyślnego stanu praktycznego wykształcenia starszych dziewcząt spowodował zarządzenia, któreby stosownie do właściwych

postanowień statutowych, zapewniły wychowankom wykształcenie takie, jakie w życiu późniejszym stanie się dla nich najpożyteczniejsze.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej i uchwała oddzielnie oraz bez rozprawy powyższe wnioski 1 do 4 komisji, które p. sprawozdawca odczytuje.

Następuje:

Sprawozdanie

Komisji administracyjnej nad wnioskiem posła Bojki o zaprowadzenie w Galicyi przymusu asekuracyi od ognia.

Sprawozdawca p. Tarnawski uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

„Sejm wzywa ponownie c. k. Rząd, aby jak najspieszniej umożliwił ustawodawstwu krajowemu zaprowadzenie przymusu asekuracyi budynków od ognia wedle potrzeb kraju.

Sprawozdaniem tem zostają załatwione petycye wniesione w tej samej sprawie do Sejmu przez gminy: Wał-Ruda, Nowa wieś, Bieśnia, Iskrzynia, Żerosławice, Krzesławice, Gruszów, Zegartowice, Bojanczyce, Kawce, Kawęczyn, Rzozów, Umieszcz, Czeluśnica, Wzdów, Zborczyce, Moderówka, Maszkienice, Szalowa, Sasadowice, Kęblów, Przerotybór, Wielopole moszczeńskie, Sawa, Wadowice górne, Długie, Tuszyma, Przełęk, Brzeziny, Łężany, Roztoki, Piotrówka, Suchodół, Glinik, Lubocza, Posada Jaćmierska, Chorówka, Paszczyna, Podwale (l. s. 571), Wybór, Błonie, Podole, Łączki brzeskie, Piechoty, Zarównie, Zachwiejów (l. s. 1052) Gruszów mały (l. s. 305) Łętowice (l. s. 478), Bryszczki (l. s. 479), Sobolów (l. s. 480), Nieszkowice (l. s. 692), Korczyzna (l. s. 723), Besko (l. s. 732), Polakówka (l. s. 741), Zarzecze (l. s. 873), Wola dembowiecka (l. s. 874), Gwoździec, Wola stróżka, Królówka, Faściszowa, Doły, Niedźwiedza, Jaworsko, Łoniowy, Lipnica górna, Miklusowice, Janowice (l. s. 1451), Jachówka

(l. s. 941), Krzywczyce (l. s. 952), Łąka l. s. 1176), Pławo (l. s. 1180), tudzież petycje Rad powiatowych Brzeskiej (l. s. 410) i Bocheńskiej (l. s. 1267).

Przemawia p. Szajer.

Po zamknięciu rozprawy p. sprawozdawca zrzeka się głosu.

Izba uchwała powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie Komisji petycyjnej o petycji gminy miasta Trembowli w sprawie wybudowania tamże gmachu dla odbioru tytoniu i urzędnia c. k. Urzędu odbioru tytoniu.

Sprawozdawca p. Baworowski odczytuje sprawozdanie Komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Sejm odstępuje petycję gminy miasta Trembowli c. k. Rządowi do rychłego przychylnego załatwienia.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek Komisji.

Następuje:

Sprawozdanie Komisji przemysłowej o petycji gminy Padev narodowa o założenie tamże szkoły tkackiej.

Sprawozdawca p. Żardecki odczytuje sprawozdanie Komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Petycję gminy Padev narodowa o założenie tamże szkoły tkackiej odstępuje Sejm Wydziałowi krajowemu do zbadania i załatwienia stosownie do wyniku badań.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek Komisji.

Następuje:

S p r a w o z d a n i e

Komisji gospodarstwa krajowego o sprawozdaniu Wydziału krajowego w sprawie tępienia myszy polnych.

Sprawozdawca p. Theodorowicz nwołiony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania odczytuje następujące wnioski Komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego o projekcie ustawy o tępieniu myszy polnych:

2. Sejm uchwała załączony projekt ustawy.

3. Sejm wzywa c. k. Rząd, by na cele utworzenia funduszu na środki tępienia myszy polnych, przyznawał ze Skarbu państwa odpowiednie datki w kwotach, jakie oznaczone zostaną w rokowaniach z Wydziałem krajowym przeprowadzonych.

4. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, by bezzwłocznie przeprowadził z c. k. Rządem rokowania w sprawie przyznania ze Skarbu Państwa odpowiednich datków na cel utworzenia funduszu na środki tępienia myszy polnych, i upoważnia Wydział krajowy, by w preliminarzu budżetu funduszu krajowego na r. 1906 wstawił na cele akcyi tępienia myszy polnych, taką kwotę, jaka w rokowaniach z c. k. Rządem wyznaczoną zostanie na ten cel z fundusów państwa.

U s t a w a

z dnia obowiązująca dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem o tępieniu myszy polnych
Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

§. 1.

Jeżeli w obrębie gminy wystąpią gromadnie myszy polne, tak, że zagrażają plonom, gmina ta jest obowiązana przeprowadzić akcyę tępienia myszy w swoich granicach.

Taki sam obowiązek i pod tymi samymi warunkami ciąży na obszarach dworskich.

§. 2.

Na zarządach kolei żelaznych, budowli wodnych i dróg wszelkiej kategorii, ciąży stały obowiązek tępienia myszy polnych w rowach i szkarpach nasypów, tudzież na gruntach będących ich własnością, a to po koniec miesiąca października każdego roku. W razie potrzeby podjęcia ogólnej akcyi tępienia myszy na terytoryach gmin sąsiadujących z gruntami kolei żelaznych, budowli wodnych

lub dróg wspomnianych, winny zarządy wymienione przyłączyć się do tej akcyi.

§. 3.

Naczelnicy gmin i przełożeni obszarów dworskich winni o gromadnem wystąpieniu myszy polnych donieść natychmiast politycznej władzy pierwszej instancyi i Wydziałowi powiatowemu, wymieniając równocześnie osoby, które — według ich mniemania — nadawałyby się najlepiej na kierowników akcyi tępienia myszy.

Organa c. k. żandarmeryi, skoro dostrzegą pojawienie się myszy w znaczniejszej ilości na polach, obowiązane są uwiadomić niezwłocznie o tem naczelnika gminy lub przełożonego obszaru dworskiego i równocześnie zdać sprawę politycznej władzy pierwszej instancyi.

Po otrzymaniu doniesień o pojawieniu się myszy, polityczna władza I. instancyi zażąda sprawozdań z oznaczeniem krótkiego terminu i z zagrożeniem kary, przewidzianem w §. 12. tej ustawy, od naczelników i przełożonych obszarów dworskich gmin sąsiednich, celem skonstatowania, czy i tam myszy się nie pojawiły.

Sprawozdania winny być przedłożone z wszelkim możliwym pośpiechem.

W wypadkach nieprzedłożenia ich w terminie, władza polityczna powiatowa przeprowadzi dochodzenia na miejscu.

Wyniki sprawdzone na podstawie doniesień, sprawozdań lub dochodzeń, c. k. polityczna władza I. instancyi poda natychmiast Wydziałowi krajowemu do wiadomości i zażąda nadesłania odpowiedniej ilości środków, potrzebnych do wytępienia myszy w dotkniętych klęską gminach i obszarach dworskich, a w miarę potrzeby zawiadomi o tem także sąsiednie polityczne władze I. instancyi.

§. 4.

Równocześnie oznaczy c. k. polityczna władza I instancyi w porozumieniu z Wydziałem powiatowym czas, w którym ma się rozpocząć akcyja w gminach i na obszarach dworskich dotkniętych klęską, a za-

razem ustanowi bądź dla każdej gminy i dla każdego obszaru dworskiego osobnego, bądź też dla pewnej grupy gmin i obszarów dworskich wspólnego kierownika akcyi.

O tych postanowieniach władza polityczna I. instancyi zawiadomi natychmiast naczelników gmin i przełożonych obszarów dworskich, których terytorya zagrożone są klęską, polecając im zarazem dostarczyć wskazaną przez kierownika akcyi ilość sił roboczych, potrzebnych do przeprowadzenia akcyi tępienia myszy.

§. 5.

Właściciele gruntów tak w gminach jak i na obszarach dworskich, względnie ich dzierżawcy, użytkowcy i zarządcy, nie mogą wzbraniać wstępu na grunta osobom przeprowadzającym akcyę tępienia myszy. Celem tępienia myszy na gruntach kolejowych, na budowlach wodnych i na drogach, porozumie się c. k. polityczna władza I. instancyi z dotyczącymi organami zarządu w szczególności w tym kierunku, aby tępienie nastąpiło równocześnie z akcyą przeprowadzaną na gruntach gminnych i na obszarach dworskich.

Tępienie myszy na gruntach kolejowych, budowlach wodnych i gruntach będących własnością funduszów drogowych, mają przedsiębrać odnośnie zarządy na swój koszt, natomiast nie są obowiązane przyczyniać się do pokrywania tych kosztów według §§. 6. i 7.

§. 6.

Sił roboczych do przeprowadzenia akcyi na gruntach położonych w obrębie gminy dostarczy gmina, sił zaś do przeprowadzenia jej na gruntach obszaru dworskiego, tenże obszar. Koszta siły roboczej zapotrzebowanej na gruntach w obrębie gminy tudzież ewentualne wynagrodzenie kierownika pokryje gmina i ściągnie je od właścicieli dzierżawców, użytkowców itd.) gruntów objętych akcyą tępienia myszy w gminie, licząc ceny praktykowane w tym czasie w danej miejscowości i rozdzielając koszt na poszczególnych właścicieli w sto-

sunku do wielkości powierzchni ich gruntów. Koszta siły roboczej i ewentualnie kierownictwa na gruntach obszaru dworskiego, pokryje właściciel obszaru dworskiego, względnie pokryją właściciele (dzierżawcy, użytkowcy i t. d.) gruntów na tymże obszarze, w myśl zasad dla gmin ustanowionych.

Jeżeliby zaś gmina lub obszar dworski wzbierały się dopełnić wogóle obowiązku przeprowadzenia akcji tępienia myszy, zarządzi c. k. Starostwo przeprowadzenie tej akcji z urzędu na koszt interesowanych.

Zarządzenia takie, wywołane niedopełnieniem obowiązku przeprowadzenia akcji tępienia myszy przez miasto o własnym statucie, wyda c. k. Namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

§. 7.

Koszta nabycia środków tępienia myszy pokrywają właściciele, (dzierżawcy, użytkowcy i t. p.) gruntów na których tępienie myszy polnych przeprowadzono, w stosunku do obszarów ich gruntów, objętych tępieniem.

§. 8.

Wydział krajowy dostarcza dla gmin i obszarów dworskich potrzebnej ilości środków tępienia, za zwrotem kosztów przez gminy i obszary dworskie.

Wydział krajowy może pokrywać zaliczkowo z specjalnego w tym celu utworzonego funduszu koszta nabycia środków tępienia myszy. Zaliczki takie winny interesowane gminy, względnie obszary dworskie, zwrócić temuż funduszowi w terminie oznaczonym przez Wydział krajowy. W razie niezapłacenia, będą zaliczki ściągane w drodze egzekucji politycznej.

W wypadkach stwierdzonego ubóstwa poszczególnych właścicieli gruntów, może Wydział krajowy przyznać im częściowe ulgi w spłacie należności.

§. 9.

Wydatki przewidziane w §§. 7. i 8., jako też ulgi przyznane niezamożnym właścicielom (dzierżawcom etc.) gruntów, po

krywane będą ze specjalnie na ten cel utworzonego funduszu, zostającego pod zarządem Wydziału krajowego

Do funduszu tego wpływają:

1. grzywny opłacane za wykroczenia przeciwko niniejszej ustawie;

2. dotacja udzielona z zastrzeżeniem konstytucyjnego przyzwolenia z funduszków państwa i kraju.

§. 10.

Starostwo nadzoruje przez swego delegata akcyę tępienia myszy w powiecie. Delegowany funkcyonaryusz ma należycie pouczać kierowników akcji w poszczególnych gminach, udając się w razie potrzeby na miejsce, i czuwać nad jednolitością tejże.

Wynikłe z tych czynności koszta ponosi c. k. Rząd.

§. 11.

Wydział krajowy ma prawo przekonania się o skuteczności przeprowadzenia akcji.

§. 12.

Naczelnicy gmin i przełożeni obszarów dworskich, którzy zaniedbali donieść w myśl §. 4. o pojawieniu się myszy, lub dopełnić ciążących na nich w myśl tej ustawy innych obowiązków, podlegają karze porządkowej do 20 K.

Właściciele gruntów w §. 5. wspomniani (dzierżawcy, użytkowcy etc.), którzyby nie dozwolili wstępu na swoje grunta osobom do akcji tępienia myszy przeznaczonym, lub w ogóle nie wykonywali zarządzeń wydanych na podstawie tej ustawy, podlegają karze od 2 do 20 kor., względnie karze aresztu od 6 do 48 godzin.

Postępowanie karne w wypadkach, w których chodzi o ukaranie właścicieli gruntów w gminie położonych, z wyjątkiem gruntów należących do beneficjów duchownych, należy do zwierzchności gminnych w myśl przepisów ustawy gminnej.

We wszystkich innych wypadkach prawo karania służy politycznej władzy I. instancyi.

§. 13.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi rolnictwa i Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

P. Stadnicki wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwala przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwala cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwala Izba powyższy projekt ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Następnie uchwala Izba oddzielnie i bez rozprawy wnioski 1., 3. i 4. komisji, które p. sprawozdawca po kolei odczytuje.

Następuje:

S p r a w o z d a n i e

Komisji drogowej o wniosku p. Bednarskiego jak również o petycyach gmin Szczawnica wyżna, Szczawnica niżna, Szlachtowa i obszaru dworskiego w Szczawnicy l. 1264, a także gmin Piwnicznej, Wierchowni wielkiej, Wierchowni małej, Modowej l. 1437 w sprawie wypracowania szczegółowego projektu drogi gminnej I. klasy ze Szczawnicy do Piwnicznej.

Sprawozdawca p. Wiśniewski uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wniosek p. Bednarskiego jak również petycyę gmin i obszarów dworskich l. s. 1264 i 1347 odstępuje się Wydziałowi krajowemu do możliwego przychylnego załatwienia, w miarę rozporządzalności sił technicznych, o ile możności w r. 1905.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek komisji.

Następuje:

S p r a w o z d a n i e

Komisji solnej o wnioskach i petycyach w sprawie bezpłatnego dostarczania soli dla bydła tudzież pozwolenia na pobór surowicy solnej hodowcom bydła, dotkniętym klęską posuchy.

Sprawozdawca p. Merunowicz uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisji.

I. Wzywa się c. k. Rząd odnośnie do wielokrotnie powtarzanych w ciągu tegorocznej sesji rezolucyj sejmowych, aby przy rozdawnictwie soli bydłowej rolnikom, dotkniętym klęską posuchy w roku 1904, uwzględnił ludność dotkniętą tą klęską w powiatach Rawskim i Brodzkim, tudzież w gminach: Wola dembowiecka, Zarzecze i Chrzastówka powiatu Jasielskiego, Moderówka powiatu Krościńskiego i Kniażółka powiatu Dolińskiego;

II. aby zezwolił na pobór surowicy solnej:

a) hodowcom bydła z gmin Posicz i Majdan w powiecie bohorodczańskim ze źródeł solnych w Rosólnej;

b) hodowcom bydła w gminach Kamionki i Fatowce w powiecie kołomyjskim ze źródeł w Kniaźdworze;

c) hodowcom bydła w gminie Hoszów w powiecie dolińskim ze źródeł w Dolinie — ze względu na tegoroczną klęską posuchy w wymiarze obfitszym jak zwykle i przez rok cały;

III. Wniosek posła Szajera, o ile on zmierza do dostarczania hodowcom soli dla bydła po cenach produkcji i niższych cenach transportu, odstępuje się c. k. Rządowi do możliwego uwzględnienia.

Izba uchwaliwszy wniosek sprawozdawcy przyjąć powyższe wnioski komisji en bloc, uchwala bez rozprawy i en bloc powyższe wnioski I—III. komisji.

Następuje:

S p r a w o z d a n i e

Komisji kolejowej w sprawie petycyi zwierzchności miasta Dynowa o uwolnienie

nie jej od zapłacenia w roku bieżącym kwoty 1716'60 K z tytułu zobowiązania gwarancyjnego dla budowy kolei Przeworsk-Dynów.

Sprawozdawca p. Lipiński uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Nad petycją reprezentacji miasta Dynowa względem zwolnienia jej z zapłaty dwu półrocznych rat za rok 1904 w kwocie 1638 koron oraz kosztów sporządzenia umów w kwocie 78'60, zatem łącznie w kwocie 1716'60 K z tytułu zobowiązania gwarancyjnego dla budowy kolei Przeworsk - Dynów — przechodzi się do porządku dziennego.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie

Komisji szkolnej z petycji nauczycieli szkół ludowych w sprawie przyznania im w drodze łaski bądź to utraconych lub nieotrzymanych dodatków pięcioletnich.

Sprawozdawca p. E. Michałowski odczytuje sprawozdanie Komisji, zakończone następującymi wnioskami:

I. Petycyje do L.: 105, 109, 132, 135, 223, 325, 334, 335, 436, 880, 996, 988, 1.232, 1.332, 1.460, 1.645 i 1.769 odstepuje się Wydziałowi krajowemu do rozpatrzenia

w porozumieniu z Radą szkolną krajową i przedłożenia sprawozdania na następnej sesji sejmowej.

II. Nad petycyami do L. 169, 170, 922 i 1511 przechodzi Sejm do porządku dziennego.

Izba bez rozprawy uchwała powyższe wnioski Komisji.

Przemawia JE c. k. Namiestnik Andrzej hr. Potocki i odracza z mocy Najwyższego upoważnienia II sesję VIII peryodu Sejmu galicyjskiego, i uprasza Marszałka o zarządzenie regulaminem przepisanych formalności.

Marszałek oznajmia, że protokół 30. posiedzenia uważa za przyjęty, gdyż nie wniesiono przeciw niemu żadnych zarzutów i wzywa sekretarza do odczytania protokołu 31. posiedzenia.

Sekretarz p. Urbański odczytuje protokół 31. posiedzenia, który Izba w głosowaniu przyjmuje bez rozprawy.

Przemawia Marszałek i wznosi okrzyk na cześć Najjaśniejszego Pana, który to okrzyk Izba trzykrotnie powtarza.

Przemawia p. Wojciech Dzieduszycki.

Przemawia Marszałek i zamyka posiedzenie.

Koniec posiedzenia godzina 7 minut 55 wieczorem.

Marszałek krajowy:

Stanisław Badeni w. r.

Sekretarze:

Mieczysław Urbański w. r.

Stanisław Mycielski w. r.

